

KARTA PRZEDMIOTU

Cykl kształcenia od roku akademickiego 2022/23

Dane podstawowe

Nazwa przedmiotu	Praktyczna nauka języka niemieckiego - fonetyka
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Practical German Phonetics
Kierunek studiów	Germanistyka
Poziom studiów (I, II, jednolite magisterskie)	I
Forma studiów (stacjonarne, niestacjonarne)	stacjonarne
Dyscyplina	Językoznawstwo
Język wykładowy	Język polski

Koordinator przedmiotu	dr Eliza Chabros
------------------------	------------------

Forma zajęć(<i>katalog zamknięty ze słownika</i>)	Liczba godzin	semestr	Punkty ECTS
wykład			2
konwersatorium			
ćwiczenia	30 godzin	I	
laboratorium			
warsztaty			
seminarium			
proseminarium			
lektorat			
praktyki			
zajęcia terenowe			
pracownia dyplomowa			
translatorium			
wizyta studyjna			

Wymagania	W1 wiadomości na poziomie szkoły średniej z zakresu gramatyki i
-----------	---

wstępne	fonetyki języka polskiego W2 umiejętność wyznaczenia granicy sylab i określenia jej rodzaju W3 umiejętność określania sylab akcentowanych, opisu wzorca rytmu i melodii fraz
---------	--

I.Cele kształcenia dla przedmiotu

C1 - podniesienie wydolności aparatu artykulacyjnego i zautomatyzowanie bazy artykulacyjnej języka niemieckiego.

C2 - praktyczne opanowanie zgodnie z obowiązującą normą ortofoniczną poszczególnych ksenofonów, w szczególności wokoidów, będących nośnikiem cech prozodycznych, sprawiających Polakom szczególną trudność ze względu na brak odnośnych segmentów w języku ojczystym

C3 – uwrażliwienie studenta na niuanse fonetyczne, dotyczące poszczególnych segmentów i cech prozodycznych języka niemieckiego, prowadzące do autokorekty własnych błędów i zdolności dalszej samodzielnej pracy nad doskonaleniem własnego warsztatu i kompetencji językowej

C4 – wprowadzenie podstawowego aparatu terminologicznego na potrzeby kursu wymowy. Ze względu na praktyczny charakter ćwiczeń i włączenie ich do bloku PNJN zajęcia te nie stanowią integralnej części zajęć teoretycznych w ramach opisowej gramatyki języka niemieckiego i nie należy identyfikować ich z fonetyką opisową.

II.Efekty uczenia się dla przedmiotu wraz z odniesieniem do efektów kierunkowych

Symbol	Opis efektu przedmiotowego	Odniesienie do efektu kierunkowego
WIEDZA		
W_01	Student jest świadomy różnic systemowych na płaszczyźnie fonetyczno-fonologicznej	K_W01
W_02	Student zna podstawowe pojęcia i terminy z zakresu fonetyki praktycznej	K_W04
UMIEJĘTNOŚCI		
U_01	Student potrafi prawidłowo identyfikować fony języka	K_U12

	niemieckiego	
U_02	Student potrafi artykułować głoski języka niemieckiego	K_U12
U_03	Student potrafi prawidłowo akcentować, rytmizować i intonować wypowiedzi w języku niemieckim	K_U12
U_04	Student potrafi stosować środki emfaticzne i interpretować głosowo teksty	K_U12
KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_01	Student rozumie potrzebę ciągłej pracy nad własną wymową nieustannego podnoszenia kwalifikacji	K_K02
K_02	Student rozumie zależność między jakością i poziomem własnej kompetencji językowej w zakresie poprawnego artykułowania głosek, rytmizowania, akcentowania i intonowania wypowiedzi, a ich postrzeganiem przez innych (w tym natywnych) użytkowników języka	K_K01

III. Opis przedmiotu/ treści programowe

Zasadniczym trzonem zajęć jest blok 1. W ramach jego cyklu wprowadzone zostają najistotniejsze cechy systemu fonologiczno-fonetycznego języka niemieckiego i ich wzajemny wpływ na siebie. Dopiero opanowanie tego materiału zrozumienie istoty omawianych procesów otwiera możliwość ćwiczenia poszczególnych obcych dla systemu polskiego głosek, których błędna artykulacja prowadzi na płaszczyźnie fonetycznej do daleko idących zaburzeń komunikacji językowych. Kolejność bloków uwzględnia nie tylko stopień trudności w artykulacji pojedynczych segmentów, lecz także wpływ opanowania poszczególnych cech dystynktywnych, jak np. pionizacja języka czy labializacja szeregu samogłosek przednich, na segmenty ćwiczone w kolejnym bloku tematycznym.

1. Ćw. dyskryminacyjno - identyfikacyjne oraz produktywne. Różnicowanie jakościowe i ilościowe wokoidów języka niemieckiego. Łączenie luźne i łączenie ścisłe. Budowa sylaby (Onset, Nukleus, Koda) i jej wpływ na cechy jakościowe i ilościowe samogłosek.

Centralizujący akcent wyrazowy i jego wpływ na sylabę akcentowaną i atoniczną. Samogłoski zredukowane. Międzynarodowy alfabet fonetyczny IPA.

2. Ćw. dyskryminacyjno - identyfikacyjne oraz pseudo-produktywne głosek „e”. Jednostka akcentowa i rytmiczna w tekście czytany. Ćw. pseudo-produktywne i produktywne dla głosek „e”

3. Omówienie samogłoski centralnej „schwa”, charakterystyka artykulacyjna i tendencje w jej realizacji. Zjawisko koartykulacji oraz związanych z nią procesów asymilacji, elizji i

redukcji. Identyfikacja i automatyzacja centralnego słabego „e” i wyrabianie poprawnych nawyków wymowy końcówki „-en”.

4. Ćw. dyskryminacyjno - identyfikacyjne głosek „o”. Umieszczanie i wyznaczanie cech dystynktywnych na trapezie fonetycznym. Ćw. pseudo-produktywne i produktywne dla głosek „o”.

5. Ćw. dyskryminacyjno - identyfikacyjne głosek „ö”. Umieszczanie i wyznaczanie cech dystynktywnych na trapezie fonetycznym. Ćw. pseudo-produktywne i produktywne dla głosek „ö”.

Przebieg procesu kształcenia jest zindywidualizowany.

IV. Metody realizacji weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody dydaktyczne <i>(lista wyboru)</i>	Metody weryfikacji <i>(lista wyboru)</i>	Sposoby dokumentacji <i>(lista wyboru)</i>
WIEDZA			
W_01	wykład konwersacyjny (elementy)	zaliczenie ustne, test	karta zaliczeniowa
W_02	wykład konwersacyjny (elementy)	zaliczenie ustne, test	karta zaliczeniowa
UMIEJĘTNOŚCI			
U_01	Ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
U_02	Ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
U_03	Ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
U_04	Ćwiczenia praktyczne	zaliczenie ustne	karta zaliczeniowa
KOMPETENCJE SPOŁECZNE			
K_01	Praca w grupach, praca w parach	obserwacja	Karta oceny pracy indywidualnej
K_02	Praca w grupach, praca w parach	obserwacja	Karta oceny pracy indywidualnej

V. Kryteria oceny:

Ocena niedostateczna

(W) - Student nie zna pojęć i podstawowego aparatu terminologicznego z zakresu fonetyki praktycznej, nie jest świadomy i nie posiada wiedzy dotyczącej różnic systemowych na płaszczyźnie fonetyczno-fonologicznej

(U) - Student nie potrafi prawidłowo identyfikować fonów języka niemieckiego, nie potrafi prawidłowo artykułować głosek języka niemieckiego, nie potrafi prawidłowo akcentować, rytmizować oraz intonować wypowiedzi w języku niemieckim, nie potrafi stosować środki emfaticzne i interpretować głosowo wybranych tekstów

(K) - Student nie potrafi zorganizować własnego warsztatu pracy, nie rozumie potrzeby ciągłej pracy nad własną wymową i nieustanego podnoszenia własnych kompetencji, nie stosuje różnych form pracy: indywidualne, grupowe, w parach i nie koordynuje pracy innych

Ocena dostateczna

(W) - Student zna wybiórczo pojęcia podstawowego aparatu terminologicznego z zakresu fonetyki praktycznej, jest częściowo świadomy i posiada szątkową wiedzę dotyczącą różnic systemowych na płaszczyźnie fonetyczno-fonologicznej

(U) - Student potrafi po części prawidłowo identyfikować fonów języka niemieckiego, potrafi prawidłowo artykułować niektóre głosek języka niemieckiego, potrafi po części prawidłowo akcentować, rytmizować oraz intonować wypowiedzi w języku niemieckim, sporadycznie potrafi stosować środki emfaticzne i interpretować głosowo wybrane teksty

(K) - Student chaotycznie zorganizuje własny warsztatu pracy, nie do końca rozumie potrzeby ciągłej pracy nad własną wymową i nieustanego podnoszenia własnych kompetencji, częściowo stosuje różne formy pracy: indywidualne, grupowe, w parach i nie koordynuje pracy innych

Ocena dobra

(W) - Student zna wybiórczo pojęcia podstawowego aparatu terminologicznego z zakresu fonetyki praktycznej, jest częściowo świadomy i posiada szątkową wiedzę dotyczącą różnic systemowych na płaszczyźnie fonetyczno-fonologicznej

(U) - Student potrafi po części prawidłowo identyfikować fonów języka niemieckiego, potrafi prawidłowo artykułować niektóre głosek języka niemieckiego, potrafi po części prawidłowo akcentować, rytmizować oraz intonować wypowiedzi w języku niemieckim, sporadycznie potrafi stosować środki emfaticzne i interpretować głosowo wybrane teksty

(K) - Student dobrze organizuje własny warsztatu pracy, nie do końca rozumie potrzeby

ciągłej pracy nad własną wymową i nieustanego podnoszenia własnych kompetencji, częściowo stosuje różne formy pracy: indywidualne, grupowe, w parach i nie koordynuje pracy innych

Ocena bardzo dobra

(W) - Student zna w pełni pojęcia podstawowego aparatu terminologicznego z zakresu fonetyki praktycznej, jest świadom i posiada ugruntowaną wiedzę dotyczącą różnic systemowych na płaszczyźnie fonetyczno-fonologicznej

(U) - Student potrafi w pełni prawidłowo identyfikować fonów języka niemieckiego, potrafi prawidłowo artykułować wszystkie głoski języka niemieckiego, potrafi prawidłowo akcentować, rytmizować oraz intonować wypowiedzi w języku niemieckim, zawsze potrafi stosować środki emfatyczne i interpretować głosowo wybrane teksty

(K) - Student idealnie zorganizuje własny warsztat pracy, w pełni rozumie potrzebę ciągłej pracy nad własną wymową i nieustanego podnoszenia własnych kompetencji, w dążeniu do celu zawsze stosuje różne formy pracy: indywidualne, grupowe, w parach i nie koordynuje pracy innych

VI. Obciążenie pracą studenta

Forma aktywności studenta	Liczba godzin
Liczba godzin kontaktowych z nauczycielem	30
Liczba godzin indywidualnej pracy studenta	30

VII. Literatura

Literatura podstawowa
1. E. Stock, U. Hirschfeld (1996): Phonotheek – Arbeitsbuch 2. E. Stock, U. Hirschfeld (2006): Phonotheek intensiv – Arbeitsbuch 3. U. Hirschfeld, K. Reinke (1998): Phonetik Simsalabim – Übungskurs zur deutschen Phonetik 4. D. Niebisch (2019): Deutsch üben Phonetik – Übungen und Tipps für eine gute Aussprache A1 und A2 5. Materiały własne i dydaktyzacja plików audio

Literatura uzupełniająca

5. K. Reinke (2013): Phonetiktrainer A1-B1. Aussichten
--

6. U. Hirschfeld, K. Reinke (2009): 33 Aussprachespiele
